

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор коледжу

В.І.Марушевська

2021р.

ІНСТРУКЦІЯ

04-25-25

З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ
В КАБІНЕТІ БІОЛОГІЇ

I. Загальні положення

1. В кабінеті біології і природознавства особливо важливо стежити за виконанням правил безпеки під час лабораторних занять, практичних робіт студентів, а також під час експериментів. Якщо студенти мають користуватись реальними інструментами та інструментами, що колються (скальпелями, ножицями, препарувальними голками), то необхідно провести інструктаж учнів про роботу з ними. Студенти повинні набути міцних навичок брати інструменти тільки за ручки (ножиці за кільця), не спрямовувати їх загострені частини на себе та сусідів. При повторному використанні одних і тих же інструментів необхідно запропонувати самим студентам розповісти про техніку безпеки при користуванні ними.

2. Категорично забороняється мати в кабінеті біології і природознавства електронагрівальні прилади з відкритою спіраллю. Для демонстраційних дослідів допустиме використання електронагрівальних приладів із закритою спіраллю розжарювання.

3. У кабінеті(лабораторії) біології і природознавства забороняється користуватись інсектицидами для боротьби з комахами-шкідниками кімнатних рослин. Допускається обробка рослин мильним розчином або мильною піною, тютюновим настоєм, 5 %-ним розчином сечовини.

4. При використанні технічних засобів навчання вживають запобіжних заходів, спільних для всіх навчальних предметів.

Вихід з кабінету (лабораторії), де демонструють фільми, повинен вести безпосередньо на сходову клітку або коридор. Друга половина дверей повинна легко відчинятися. Біля дверей кабінету (лабораторії) не повинно бути предметів, що затруднюють вільний вихід з приміщення.

II. Вимоги безпеки перед початком роботи

1. Перед проведенням лабораторних робіт, під час яких необхідно щось підігрівати на полум'ї, викладач інструктує студентів, як це правильно робити. Інструктаж треба супроводжувати показом.

2. Перед початком лабораторних робіт, під час яких використовується відкрите полум'я спиртового або газового пальника, треба нагадувати студентам про те, що необхідно берегти від спалахування волосся та одяг.

3. Перед виконанням лабораторних робіт, у процесі яких нагрівають рідини в пробірках, викладач зобов'язаний ознайомити студентів з правилами техніки безпеки: не спрямовувати отвір пробірки на себе або на тих, хто перебуває поряд, щоб уникнути важких опіків, які можуть бути спричинені рідиною, що виплескується під час закипання; закріплювати пробірки в затискачах штативів або в спеціальних ручних затискачах. Треба категорично заборонити притримувати пробірки паперовими смужками. Інструктаж супроводжувати показом правильних прийомів роботи.

III. Вимоги безпеки під час виконання роботи

1. Під час роботи забороняється запалювати одну спиртівку від іншої. Гасити спиртівку дозволяється тільки ковпачком. У неробочому стані спиртівки треба зберігати в металевих ящиках.

2. При проведенні демонстраційних дослідів дозволяється використовувати

електронагрівальні прилади тільки із закритою спіраллю розжарювання.

3. Кип'ятити горючі рідини на відкритому вогні категорично забороняється. Такі досліди проводять тільки на водяній бані.

4. Під час виконання лабораторних робіт з використанням лабораторного обладнання (пробірок, хімічних склянок, предметних і накривних скелець) необхідно ознайомити студентів з технікою безпеки під час роботи з таким обладнанням: не натискувати дуже пальцями на стінки пробірок, хімічних склянок, легко брати предметні стекла за краї, щоб уникнути поранення пальців.

5. Під час проведення лабораторних робіт з фіксованим у формаліні матеріалом його перед заняттям виймають з розчину і ретельно промивають під сильним струменем води.

6. Під час лабораторних робіт студентам забороняється доторкуватися руками до порошкоподібних хімікатів, їх потрібно набирати спеціальними ложечками (неметалевими). Перед тим як використовувати розчин кислот і лугів, необхідно проінструктувати студентів про техніку безпеки під час роботи з цими речовинами: наливати їх тільки в скляний посуд, не допускати, щоб вони потрапляли на шкіру та одяг, для розведення розчинів кислот вливати їх у воду. Добавляти воду в розчини кислот забороняється.

7. Необхідно стежити за тим, щоб на лабораторних столах були тільки навчальні посібники, інструменти та прилади, що стосуються занять.

8. Користуючись спиртівкою, не задувайте полум'я, а гасить його, покриваючи спеціальним ковпачком.

Під час роботи бережіть волосся та одяг від спалахування. Не допускайте заливання полум'я кип'ячою рідиною.

9. Коли користуєтесь скельцем, скальпелем, препарувальною голкою, ніколи не спрямовуйте різальні або колючі частини цих інструментів на себе чи своїх товаришів, щоб уникнути поранень.

10. Нагриваючи рідини в пробірці, користуйтеся тільки спеціальним тримачем для неї, а не паперовою смужкою, не спрямовуйте отвір пробірки на себе та своїх товаришів. Усе це допоможе уникнути опіків.

11. При використанні порошкоподібних хімічних речовин набирайте їх тільки спеціальною ложечкою (неметалевою), не доторкаючись до порошоків. Пам'ятайте, що багато з цих речовин отруйні. Те саме стосується добрив, які використовуються для підживлення кімнатних рослин.

12. Виготовляючи препарати для розглядання їх під мікроскопом, дуже обережно беріть скельце великим та вказівним пальцем правої руки за краї, розмістіть його паралельно предметному склу, яке ви тримаєте у лівій руці, у безпосередній близькості до нього, а потім випустіть скельце з пальців, щоб воно вільно лягло на препарати.

IV. Вимоги безпеки після закінчення роботи

1. Усі рідини, що залишаються після проведення лабораторних занять з використанням хімічних речовин, зливайте не у водопровідну раковину, а в скляну чашку або склянку, спеціально виставлену з цією метою.

2. Обережно поведіться із скляним посудом. У випадку, якщо він всетаки

розіб'ється, не збирайте осколки руками, змітайте їх щіточкою в призначений для цього совок.

3. Не мийте скляний посуд милом: він стає слизьким і його легко випустити з рук і розколоти.

4. Після закінчення лабораторної роботи обов'язково ретельно вимийте руки з милом.

V. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

У випадках травми або опіку відразу ж звертайтеся до викладача, він надасть допомогу; а в разі необхідності викличе швидку допомогу.

Для надання першої допомоги в кабінеті повинна бути аптечка.

УЗГОДЖЕНО:

Заступник директора з АГР

Юрій БОНДАР

Голова Ради трудового колективу

Марина КРИЖАНІВСЬКА